

TATAI –
TÓVÁROSI

HARANGSZÓ

A GYÜLEKEZET ÜNNEPI ÉRTESÍTŐJE

Alapítva: 1995. Megújítva: 2004.

XVI. évfolyam 2. sz. – 2020. Reformáció

Ítéletből kegyelembe

„Nincsen azért most már semmiféle kárhoztató ítélet azok ellen, akik Krisztus Jézusban vannak...”
(Római levél 8. rész 1. verse)

Fenti igénkben a „nincsen” szó valaminek a „nemlétéről” szóló tudósítás. Viszont ez mindössze azok felé szól, akik Krisztus Jézusban vannak, akiknek Jézus az életük Ura és tulajdonosa, akik hittel ma is követik őt és életükkel Mesterük örömére akarnak lenni. Minden más ember számára ez a „nincsen” szó nem létezik.

Akik nem Krisztus Jézusban vannak, azokra nézve ez az ige vers így olvasandó: „Sokféle kárhoztató ítélet van azok ellen, akik nincsenek Krisztus Jézusban.” Láthatjuk, hogy a „nincsen” itt is megjelenik, de egészen más helyen. Ez arra mutat rá, hogy a Jézus Krisztussal való kapcsolat nem egy kedvtelés, és nem egy szép vallásosság gyakorlása, hanem élet vagy halál kérdése. Másként fogalmazva ítélet, vagy kegyelem alatti élet. Vagy Krisztus van, vagy kárhoztató ítélet van. Mózes könyvéből csendülnek fel a füleimben Isten szavai: „mert elétek adtam az életet és a halált, az áldást és az átkot. Válaszd hát az életet, hogy élhess te és utódaid is!” (Mózes 5. könyve 30. rész 19. verse)

Isten elénk adta az ő szeretett Fiát, és elénk adja a kárhoztató ítélet valóságát. Ha Krisztusban vagyunk, nincs kárhoztató ítélet. Ha Krisztus nincs az életünkben, és életünk nincs Krisztusban, akkor kárhoztató ítélet az osztályrészünk. Milyen egyszerű a keresztyénség kulcsa. Választás az élet és a halál között. Az élet alatt pedig a Krisztussal való életközösséget értjük.

Ma sokan azt mondják, hogy inkább a pokolba szeretnének jutni, mert ott több ismerősük lesz. Nincs szükségük „Isten közösségére”. Szándékosan nem beszéltem eddig a „kárhoztató ítéletről”. Hol ez az ítélet? Van esetleg valamilyen jele? Az életünkben hol láthatjuk meg? Miközben ismerjük a Biblia másik tanítását: „mert ő [Isten] felhossa napját gonoszokra és jókra, és esőt ad igazaknak és hamisaknak” (Máté evangéliuma 5. rész 45. verse)

A kárhoztató ítélet „nincsét” éljük ma. Nem nehezedik a vállunkra ennek az ítéletnek a súlya, mert valóban, a

világunkban nincs ítélet. Kegyelmi időt élünk. Jók és rosszak, igazak és hamisak egyaránt ebben a kegyelemben élnek. Akik ma nincsenek Krisztusban, azok is Isten kegyelmi idejében élhetnek. Minden ember számára van lehetőség, van idő az ítélet alól a kegyelem felé fordulni. Mintha egy bíróságon az elítélt kapna néhány órát arra, hogy átsétáljon az ítélet terméből a kegyelem termébe. Ez az idő kényelmessé tehet bennünket, sőt, mivel 2000 éve él benne az ember, ezért már nem is számolunk vele. Az életünk megítélése azonban nem marad el. Egyszer mindannyiunk élete mérlegre kerül. Jóké, és rosszaké, igazaké és hamisaké. Ez a mérlegelés már nem tartozik az általunk „életnek” nevezett felfogásba, mert az ítélet Isten cselekvése. Isten cselekvésével az ember nem igazán számol, sőt, szereti az ellenkezőjét mondani, tehát azt, hogy nincs ítélet. Ha nincs kárhoztató ítélet, akkor bagatell kérdéssé válik, hogy Krisztusban, vagy Krisztuson kívül élem az életem.

Azonban ha életünk zsinórmértéke a Szentírás, akkor nem kételkedhetünk a cselekvő Istenben. Isten cselekedett ebben a világban: a teremtéskor, emberek kiválasztásakor és elhívásakor (Ábrahám, Mózes, Próféta, Tanítványok), a szent Fia testté lételekor, húsvétkor, amikor feltámasztotta Krisztust a halálból, Pünkösdkor, amikor kitöltetett a Szentlélek, ezek mind Isten cselekvésének mozzanatai. Egy hívő keresztyén ember ezeket az isteni cselekvéseket nem kérdőjelezi meg. Ugyanígy Isten cselekvése a Szentírás szerint az ítélet is. Övé egyedül a megítélés joga. Egyedül ő tehet mérlegre. A Szentírás pedig nem köntörfalaz, mindazok számára, akik Krisztuson kívül lesznek, ez az ítélet kárhoztatos lesz. Mindazok számára, akik Krisztusban vannak, nincs kárhoztatos ítélet. Mérlegre tétel lesz, de nem kárhoztatos, hanem kegyelmesen. Adjunk halát, ha Krisztust követjük és imádkozzunk azokért, akik még Krisztuson kívül élnek!

Deák László segédlelkész

Ünnepi istentiszteletek

Református Templom (Kocsi u. 15.)

Október 31. Reformáció napja: 10.00
 December 6-8.: Evangélikus alkalmak
 Minden este 18.00-tól evangélikus istentisztelet

Tóvárosi Kistemplom (Somogyi B. u. 5.)

Október 29-30.: Reformációs alkalmak
 Reformációs istentiszteletek: 18.00
 Október 31.: Reformáció napja
 Istentisztelet: 09.00

Evangélikus Kistemplom (Bárány u. 2.)

Október 31.: Reformáció napja
 Istentisztelet ökumenikus úrvacsorával: 18.00

Evangélikáció

Két esztendővel ezelőtt az őszi időszakban Végh Tamás nyugalmazott fadori lelképásztor tartott evangélikus sorozatot gyülekezetünkben. Azóta a rendszeresen megszervezett ádventi és böjti esti istentiszteleteket is igyekeztünk annak az alapelvnek alárendelni, hogy a hitükben erőseket ismét emlékeztessük az alapokra, a hitben elindulóknak pedig adjunk lehetőséget arra, hogy Jézus Krisztussal személyesen is kapcsolatba kerüljenek.

Református gyülekezeteinkben évtizedes gyakorlata van az evangélikációnak, hiszen nincsen olyan ember, akit ne kellene a hit központi üzenetére újra és újra emlékeztetni. „Mert más alapot senki sem vethet a meglévő kivül, aki Jézus Krisztus”. (Első Korinthusi levél 3. rész 11. verse)

Egyetlen istentisztelet sem lenne, egyetlen gyülekezeti alkalom sem lenne, hogyha ezeknek kiinduló pontja, alapja nem a mi Megváltónk, Jézus Krisztus. Ezért írta le Pál apostol: „úgy határoztam, hogy nem tudok közöttetek másról, csak Jézus Krisztusról, róla is mint a megfeszítettéről”. (Első Korinthusi levél 2. rész 2. verse)

Minden gyülekezeti együttlétnék ez a fókusz, de az evangélikációnak kitágítva különösen is ez. Ilyen esetekben ugyanis nem csak azokat hívjuk, akik amúgy is minden vasárnap a templomban, kistemplomban hallgatják Isten igéjét, hanem azokat is, akik még életüket, minden benne lévő dologgal együtt nem adták át Krisztusnak. Ő ugyanis „engesztelő áldozat a mi bűneinkért, de nemcsak a miénkért, hanem az egész világ bűnéért is”. (János első levele 2. rész 2. verse)

Az evangélikáció ezt szeretné tudatosítani bennünk, és mindenki benn.

Ennek a szentírási gondolatnak a fényében szerveztük meg erre az évre is evangélikus sorozatunkat, amelyen Ittész István nyugalmazott érdi lelképásztor szolgál majd.

Minden Kedves Testvérünket szeretettel várjuk!

Dr. Szabó Előd lelképásztor

Evangélikus alkalmak 2020. december 6-8. között, vasárnaptól keddtől estig 18 órától. Amennyiben a járványügyi szabályozások nem változnak, úgy alkalmainkat a távolságtartás lehetőségének biztosításával a fűtött Kocsi utcai templomban tartjuk.

Új lelkészünk bemutatkozása

Deák László Olivérnek hívnak, 1995-ben születtem Tatabányán. Bokodon nevelkedtem, apai ágról dadi, anyai ágról császári származású vagyok. Szüleim mindketten reformátusok, jelenleg östermelőként dolgoznak. Három testvérem van. Isten kegyelmeként hitét gyakorló református családban nőhettem fel, így Isten léte, valósága, és lényé nem volt rejtve előlem kisgyermekkoromtól fogva.

Életem egyik legmeghatározóbb helye a bokodi református templom, ahol Isten megszólított és hitemet, személyiséget szüntelen formálta. 2010-ben konfirmáltam, amely számomra különleges élmény volt. A felkészítőn ismertem meg személyesen is Krisztust, akivel a konfirmáció alkalmával személyesen is találkoztam, onnantól kezdve újból és újból ezt a találkozást szeretném megismételni. Azóta is konfirmációs ígém kíséri életem: „Légy hű mindhalálig és én neked adom az élet koronáját.” (Jelenések könyve 2. rész 10b vers)

Középiskolás éveimet Oroszlányban töltöttem, nyolcosztályos gimnáziumban. Lelkipásztori elhívásom a gimnázium végén váratlanul ért, mégis a leghatározottabban tudom, hogy Istentől jövő megszólítást kaptam. Így az érettségit követően azonnal teológiára kerültem. 2014-2017 között a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Karán tanultam, 2017-2020 között pedig a Pápai Református Teológiai Akadémián fejeztem be tanulmányaimat.

Teológiai éveim alatt nagyon sokat formálódtam. Ebben a hat évben az Úr Jézus elválaszthatatlan kötelékkel vont magához. Saját bőrömmön tapasztaltam meg a Biblia igazságát. Így mint méltatlan, bár elhívott szolgálója, nincs más feladatom, mint tovább adni mindazt, amit megmutatott nekem Önmagából. Tanulmányaim alatt két évet ifjúsági vezető voltam a Budapest-rákoshegyi református gyülekezetben. Szintén két éven keresztül kis-ifi szervezője és vezetője voltam a dadi református gyülekezetnek. Végül az utolsó két évben a kömlői református gyülekezetben láttam el a lelképásztori szolgálatokat. Így volt lehetőségem sok szolgálati területen kipróbálni magam.

Tanulmányaim befejeztével a tatai református gyülekezetbe kaptam segédlelkézi kirendelést. Itt elsősorban a legkisebbek hitoktatásában segédkezem. A Csillag-Virág Keresztyén Családi Napközibe, Hajnalcsillag Tatai Református Óvodába és az állami óvodákba vihetem Istenről szóló bizonyosságtételeimet.

Feleségemmel hosszú ismeretségünk a gimnáziumi évekre nyúlik vissza, 2018 nyarán kötöttünk házasságot. 2020 márciusában született meg első gyermekünk, Simon Ágoston, aki bearanyozza a jelenünk minden napját.

Deák László segédlelkész

Anyakönyvet lapozgatva

Házasságukra Isten áldását kérték:

2020. június 27. Mátó István és Balla Lilly
2020. július 11. Ódor Martin és Inczédi Éva Zsuzsanna
2020. július 17. Schild Norbert Tamás és Bencsik Eszter Timea
2020. július 18. Egyedi Sándor és Csik Zsuzsanna
2020. július 18. Váli Attila és Kollár Beáta
2020. augusztus 8. Zánthó Bence és Kozma Zsófia
2020. augusztus 15. Lugosi Tamás és Szalai Adrienn
2020. augusztus 20. Baski Szabolcs és Bakos Enikő
2020. augusztus 21. Oskó Dániel és Molnár Kinga
2020. augusztus 28. Palásti Bence Endre és Berkes Bettina
2020. szeptember 4. Friedolin Xander Knorn és Nátrán Nikolett
2020. szeptember 11. Csiszár Tibor István és Molnár Edina
2020. szeptember 12. Agárdy Balázs és Séra Eszter
2020. szeptember 19. Schatz Dávid és Miklós Zsuzsa
2020. szeptember 19. Soós János és Semsei Mária

Konfirmációi fogadalmat tett:

2020. augusztus 2. Czunyi Botond Balázs

Akikért a harang szólt...

2020. márc. 26. Farkas Miklós (78 éves)
2020. márc. 26. Fazekas Károlyné Baji Margit (51 éves)
2020. április 9. Fülöp Szilárd Károly (68 éves)
2020. április 9. Hege Györgyné Szinák Mária (99 éves)
2020. május 5. Váradi Lajosné Varga Margit (88 éves)
2020. május 13. Petró Balázsné Szelőczei Erzsébet (97 éves)
2020. május 22. Sárosi Béla (87 éves)
2020. június 8. Orbán Tiborné Karap Julianna (81 éves)
2020. június 9. Szabó Ferencné Molnár Mária (92 éves)
2020. június 12. Szarka Ilona (63 éves)
2020. június 24. dr. Varjas Károlyné Fodor Éva (74 éves)
2020. július 14. Nagyvárad Miklós (77 éves)
2020. augusztus 11. Fehér Sándor (63 éves)
2020. augusztus 13. Balogh Gyula Gábor (60 éves)
2020. szept. 3. Husz Istvánné Fürnstahl Rózsa (87 éves)
2020. szept. 4. Dr. Kerekes Sándorné Dr. Kobjakov Zsuzsanna (73 éves)
2020. szept. 13. Máté Sándor (89 éves)

*Isten vigasztalása legyen elhunyt testvéreink
itt maradt gyászoló szeretteivel!*

A keresztség sákeramentumában részesült:

2020. június 14. Papp Adél
2020. augusztus 9. Boldis Kamilla
2020. augusztus 16. Benkő Norina
2020. augusztus 23. Bándi Alina Flóra
2020. augusztus 30. Szabó Léda Borbála
2020. szeptember 6. Fassing Dominik
2020. szeptember 6. Pócsmegyeri Kende
2020. szeptember 6. Süveg Dorka
2020. szeptember 6. Varga Vendel
2020. szeptember 13. Kufár Bianka
2020. szeptember 20. Szórádi Natasa
2020. szeptember 20. Tóth Konor Nátán

Ifi tábor 2020

Július 6-tól 10-ig, a Tatai Református Egyházközség területén táboroztunk. Bár eredetileg a Balatonon lettünk volna, mindannyiunk nevében állíthatom, hogy a maximumot hoztuk ki a helyzetből. Minden napot egy közös reggelivel kezdtünk, majd egy napindító áhítatra ültünk össze. Ezt minden esetben egy táborozónk tartotta. Kedden Varga Dánielt, szerdán Gróf Laurát, csütörtökön Nagy Dorottyát, pénteken Szabó Benedeket hallgattuk meg. Ezeket egy interaktív előadás követte, amit két vezetőnk: Szabó Elődné Melinda és Farkas Balázs tartott nekünk. Majd következett a napi kiscsoportos beszélgetés, ahol 3. vezetőként Retkes Anett is besegített. Itt meghitt és bensőséges hangulatban játszottunk és beszéltük meg a napi témát. Ebédet követően különböző programok vártak minket, mint például sárkányhajó és túra. Az elmúlt években bárhova mentünk mindig szolgáltunk az adott gyülekezetben fizikai munkával is. Bár idén itthon voltunk a délutáni munka ezúttal sem maradt el.

Ezek után következtek hithőseink. Hétfőn Kovács Róbert mesélt nekünk a különböző munkáiról és hogy hogyan is talált el a teológiára. Kedden az M4 sportriportere, Berkesi Judit vezetett be minket kicsit a hitébe és az igazán menő hivatásába. Szerdán Czuczor Teca érkezett hozzánk, akivel még a tavalyi, szalkszentmártoni táborban ismerkedtünk meg és mind mélyen a szívünkbe zártuk. Mindenki kedvenc Teca nénije nem csak jófej, vicces és fiatalos, de egész komoly hittörténettel is rendelkezik.

Egy gyors vacsora után esti evangélizációban volt részünk. Hétfőn Hajdúné Tóth Lívia, kedden Bella Péter, szerdán Csöngedi Nikolett helyezte szívünkre Isten igéjét. A nap lezárásához összeült mindenki az egész hétre kapott párjával egy úgynevezett páros félórára, melyben megvitathattuk tapasztalatainkat az elmúlt napról és lehetőségünk volt jobban megismerni a párunkat. Az este további részét focival, társasozással, csocsóval, beszélgetésekkel, irdatlan mennyiségű bukta elfogyasztásával, szokásos hülyéskedésünkkel és rengeteg nevetéssel töltöttük el. Végül a tábor szokott módon, egy imasétával zárult.

Rengeteg mindent hoztunk el magunkkal a táborból. A többiek nevében is hadd mondjak köszönetet vezetőinknek, hogy megszervezték és lebonyolították, illetve, hogy ennyi szeretetet kaptunk tőlük. Azonban a leghálásabbak Istennek vagyunk, hogy megengedte, hogy megtartsuk a tábor, hogy ennyit fejlődhattunk hitben és mind megtapasztalhattuk jelenlétét és szerető ölelését.

Egy táborozó

A családi emlékezet kutatása

Kedves Olvasóink, nagy fába vágom a fejszemet. „Beleütni” sem könnyű. Hogy aztán majd kihúzni milyen nehéz lesz...

Már az első sorok leírásakor biztos vagyok abban, hogy segítség nélkül – egészen pontosan: kedves Olvasóink segítségével nélkül – aligha sikerülhet.

Miről van szó?

Dr. Szabó Előd lelképásztorral egyetértésben szeretném összeállítani **a tatai egyházközség gondnokainak a névsorát**. De máris javítom magamat: kedves Olvasóink segítségével szeretném elkészíteni ezt az összeállítást.

1783-tól vannak régi jegyzőkönyvek (néhol kicsit hiányosan). De azokban régen is, ma is legjobb esetben csak a neveket találjuk. Mikor született az illető? A több hasonló nevű családból melyik ághoz tartozott? Felesége, gyermekei? Az is csak ritkán derül ki, hogy mettől-meddig volt gondnok. Aki a szolgálati ideje alatt elhunyt, annak az emlékét őrzi a jegyzőkönyv: „... elhalálozván, a helyére választott” az utódja. De ha csak „erőtlenése miatt tisztről lemondván” választották az utódját: utána még mennyi ideig élt? Az egyik lelkész „gyakorlata” szerint a jegyzőkönyv így kezdődött: „Ekkor és ekkor ülést tartott az egyházi elöljáróság. Tárgyaltatt... Határozatott...” Az aláíró lelkészen kívül más név nem szerepel. Ki volt akkor presbiter? Ki volt akkor gondnok? Akkor nyilván mindenki tudta. És ma?

Tudom, hogy hiszen itt vannak a régi anyakönyvek is. De azt is tudom, hogy csak a nevet ismerve, egy évszámot, egy halálozási dátumot kikeresni mekkora munka, mennyi idő...

A családi emlékezet csodás titkokat őriz. Ha azt mondom, hogy „nagyapám sokat mesélt az ő nagyapjáról” – közel járunk a kétszáz esztendőhöz. Modelléztem: nagyapám, Márkus József 1876-ban született. Az ő nagyapja Márkus Ferenc 1813-ban. A nagyapám hetven egynéhány éves korában még sokat mesélhetett volna az ő nagyapjáról, - ha közelebb lakunk, és ha ő az én születésem előtt egy évvel meg nem hal...

A „Harangszó” terjedelmére tekintettel úgy gondoltam, hogy több részletben tekintünk bele a múlt mélységes szép kútjába. Az első évszámtól eltekintve, többnyire a „tízés” év utáni első esztendőben (vagy valamelyik közeliben) talált gondnokok nevét gyűjtöttem össze. Ennek előnye, hogy a munka a „Harangszó” keretei közé szorítható. A hátránya: aki nem volt legalább tíz évig gondnok, az kimaradt a névsorból.

A kérést majd a végén fogalmazom meg.

1783 - lelkész: Szentgyörgyi József, kurátorok Ferentzi Ádám és nemes Elek Mihály.

1791 - nincs adat

1801 - nincs adat

1813 - lelkész: Kővári Pál, kurátorok: nemes Elek Mihály és Marosi Mihály

1817 - lelkész: Kővári Pál, kurátorok: nemes Elek Mihály és Bodroki (néhol Bodrogi) Mihály

1828 - lelkész: Vetsey Károly, kurátorok: Bodroki Mihály és Körmendi János

1836 - lelkész: Vetsey Károly, kurátorok: Barna János és Őri Ferenc

1845 - lelkész: Vetsey Károly, (ettől kezdve) gondnokok: nemes Mészáros József és Bodroki Mihály

1859 - lelkész: Vetsey Károly, gondnok Marosi János (a másik név nem ismert)

1861 - lelkész: Vecsey Károly (pr. jegyző: Hamary Dániel) gondnokok: Barta József és ifj. Marosi János.

1865 - lelkészi állás üresedésben, gondnokok: Mészáros János és Bodroki Ferenc

1867 - lelkészi állás üresedésben, gondnokok: Becsák András, Varga Zsigmond (egy „viharos” lelkészválasztás következtében nagyon gyorsan változott a gondnokok személye is)

1871 - lelkész: Kis Gábor, gondnokok Barna János és Pöcze Mihály

Az 1871-1931 közötti időszakból (Dózsa József tatai szolgálati ideje: 1879-1927) a jegyzőkönyv(ek) lappang(anak). A keresésük (és remélt megtalálásuk) kiemelt feladat.

1931 - lelkész: Gál Endre, főgondnok: dr. Virágh Zsigmond gondnokok: Barsi János és Sárközi István

1941 - lelkész dr. Márkus Jenő, főgondnok: dr. Virágh Zsigmond, gondnokok: Bodroky Ferenc és Sárközi István

1951 - lelkész dr. Márkus Jenő, főgondnok: dr. Virágh Zsigmond, gondnokok: Bodroky Ferenc és Sebestyén József

1961 - lelkész Döbrössy Lajos, gondnokok: Harcsa Lajos és Molnár József

1971 - jegyzőkönyv hiányzik

1981 - lelkészek: Fodor András esperes és dr. Márkus Mihály, gondnokok: Ferenczi István és Darácsi József

1991 - lelkész: dr. Márkus Mihály, gondnokok Lévai Mihály és Rácz József, pénztáros: Kiss J. Gyula

2001 - lelkészek: dr. Márkus Mihály és Márkus Dániel, gondnokok: Kiss J. Gyula, Nagy József (Tatán) és Nagy Géza (az első gondnok Tóvároson)

2011 - lelkész: dr. Márkus Mihály, gondnokok: Izsáki András és Kiss J. Gyula (Tatán), (dr. Czunyi Zoltán 2006-2008 Tóváros) Katona Elek (2008-tól Tóvároson)

2020/21 - lelkész: dr. Szabó Előd, főgondnok: dr. Varga József, tatai gondnok Szabó Bálint, tóvárosi gondnok Vadász Ferenc, missziói gondnok Gábel Tamás.

És hadd jöjjön a kérés. **Hadd kérjük, hogy aki akár a hiányzó jegyzőkönyvek korából, akár más időpontról mostani listából „kimaradt” gondnok nevét tudja, az erről szóló adatokat bocsássa a rendelkezésünkre.** Aki hozzáfér (és ért) a számítógép kezeléséhez, kérjük írja le és küldje el akár a Lelkeszi Hivatal email címére (hivatal@reftata.hu) akár az enyémre: (markus.mihaly@reftata.hu) – akár mindkettőre. Ha valakinek erről a korszakról szóló bármilyen írott vagy nyomtatott emléke van (gondnoki eskünyomtatvány, értesítés a megválasztásáról, jubileumi köszöntés), egyeztetett időpontban hozza el a Lelkeszi Hivatalba. Ott lemásoljuk, és az eredetit a családnak visszaadjuk. Akinek más lehetősége nincs, kérjük, hogy kézzel írja le gondolatait. Fénymásolás után természetesen azt is visszaadjuk. A még élőkől köszönettel vesszük visszaemlékezéseik leírását, akár számítógéppel, akár kézzel.

Hogy a készülő összeállítás valóban a közös munkánk szép eredménye legyen.

dr. Márkus Mihály
nyugalmazott püspök-lelképásztor

Mátraháza-Gyülekezeti tábor 2020.

Érdeklődéssel és izgatott várakozással érkeztünk a táborba. Már a parkolóban megpillantottunk mosolygós, ismerős illetve ismeretségre váró arcokat. Az épület bejáratánál lévő üdvözlés is megerősítette az érzést, hogy jó helyre jöttünk. „Áldás Békességre... Jól tetted, hogy eljöttél.”

A játékos ismerkedés után Dr. Szabó Előd nagyszerű előadásán vettünk részt: „Mire van időm? Közösségre a szeretettel...” címmel. Lelkész úr kiemelte a lelki, szellemi közösség jelentőségét, hiszen a keresztyén emberek keresik az örökkévalóságot, az odatartozás és kötődés érzését. Jól illusztrálta ezt Szabó Lőrinc versével. Jézust tövis koronázza: „Én teremtem csupán, mégis, mint testvére néz reám, mint gyermekére, látja, tudja, hogy szívem szakad, oly egyedül vagyok, s kell a hit, a közösség, szeretet...”

Mindennapi életünkben mi emberek megtapasztaljuk a szeretetnyelv megnyilvánulásait, mégis nagyon hasznos volt meghallgatni és beszélgetni az 5 szeretet nyelvről (Gary Chapman) részletesebben is. Legfontosabb üzenete számunkra: „nem az a fontos, hogy engem szeressenek, hanem hogy én tudjak szeretni.”

Az este folyamán Kovács Róbert - első éves teológiai hallgató - áhítatot tartott, melyben szemléletes módszerével a gyerekeket is megmozgatta, megszólította. A tábor ideje alatt megosztotta személyes élményét az útkereséséről, és bizonyágtételéről.

Minden este volt lehetőség egyéni lelkigondozói beszélgetésre, mely a felvetett egyéni problémák, kérdések megbeszélése mellett közelebb hoztak minket a hitben való elmélyüléshez és Jézus tanításához.

A tábor egyik fő témája az elengedés és megtartás volt. Ezt a témakört különböző módokon dolgoztuk fel a többnapos tábor ideje alatt. Volt, hogy kiscsoportokra bontva játékokkal, volt hogy előadás formájában hallgatva, majd közös beszélgetéssel mélyítettük el. Szükséges elengedni aminek súlyát nem tudjuk elhordozni, illetve minden túlzást, ami túl sok, például túl sok munka, túl sok szórakozás, és így tovább. A keresztyén elengedés arról szól, hogy a legfontosabbnak, a Krisztusban elérhető örök életnek rendelek alá mindent. A családomat, a munkámat, vagyonomat, szórakozásomat, a teljes életemet.

Második nap este különleges programban volt néhány táborozó párnak része. Nagy Krisztina által vezetett házasrandi alkalmon töltődtek fel lelkileg a programra jelentkezett házaspárok.

Reggelente kiscsoportokba gyűlve lehetett imádkozni, elcsendesedni, beszélgetni.

Szombat este lehetőség volt egyéni elcsendesedésre, elmélyülésre és imádságra az imaséta keretein belül.

A záró napi istentisztelet alkalmával vihettük útravalónak magunkkal az Efézusi levél 5. részének 15-17. versét, amely az alkalmas idővel kapcsolatban szólított meg minket: „Jól vigyázzatok tehát hogyan éltek, ne esztelenül, hanem bölcsen. Kihasználva az alkalmas időt, mert az idők gonoszak. Éppen ezért ne legyetek meggondolatlanok, hanem értsétek meg, mi az Úr akarata.”

Összességében nagyon tartalmas néhány napban volt részünk. Vidáman és jókedvűen teltek a napok, de emellett meg volt a helye az elcsendesedésnek is. Voltak közös áhítatok, ahol az összes táborlakó, kicsik és nagyok egyaránt részt vettek. Remekül meg volt szervezve, hogy a felnőtteknek szóló programok ideje alatt a kicsiknek volt lehetősége szabad illetve alkalmanként irányított játékokra. Az ifis korosztály

aktívan és példamutatóan vett részt mind a kicsik segítségével, mind a különböző programok színesebbé tételében például zenéléssel, énekekkel.

Az első perctől kezdve az otthon érzése vett minket körül, ahol mindenki nyitott szívvel, szeretettel fordult a másikhoz. Egy nagy család részeként éreztük magunkat mindvégig.

Köszönjük Istennek, hogy eljutottunk Mátraházára, és köszönet a szervezőknek a jól megtervezett és tartalmas programokért. Mindenkinnek köszönet a részvételért és a sok szeretetért, amit kaptunk.

Hálások vagyunk, hogy részesei lehettünk az idei tábornak.

Reméljük, hogy jövőre újra találkozunk!

Soli Deo Gloria! Egyedül Istené a dicsőség!

**Keresztes Erzsébet,
Andrási-Papp Hajnalka táborozók**

Felső hittantábor 2020.

Én minden évben izgatottan várom a hittantábort és ez most se volt másképp. A megszokottól eltérően, most napközis tábor volt a vírus miatt, de szerintem ugyanolyan jól sikerült, mint az eddigiek.

Minden egyes reggelt egy áhítattal indítottuk, ahol sokat énekeltünk a diák zenészek kíséretével és hallgattuk Isten ígését Balázstól és Krisztitől. Ezek után 10 percünk volt arra, hogy elcsendesedjünk és értelmezni tudjuk azt. Ezután következett a tízórai szünet, ahol lehetőségünk volt sütitet enni, társasozni, csocsózni és beszélgetni is. Ezeket követték a csoportos beszélgetések, ahol osztályonként voltak felosztva a csoportok. Itt sokat tudtunk játszani, viccelődni, de ennek ellenére sok komoly beszélgetésben is volt részünk. Minden csoportra 2-3 segítő jutott, akik nagyon aranyosan és kedvesen segítettek nekünk bármiben. Délután pedig érdekes programokban volt részünk.

Hétfőn reggel megérkeztünk és elkezdtünk ismerkedni a többi táborozóval. Ezen a napon elmentünk sárkányhajózni az Öreg-tóra. Onnan pedig Dóttóval mentünk haza.

A tábor második napján a program focizás volt és kézműveskedés. A Tatai Református Gimnázium tesi termében tudtunk focizni. Eközben azok, akik nem fociztak, a gyülekezeti teremben kézműveskedtek. Ők szappanokat tudtak önteni és fonni tanulhattak.

Szerdán elmentünk Tardosra kirándulni, ahol kb. 5 kilométert gyalogoltunk. Közben nagyon jókat beszélgettünk és még egy rövid áhítatot is végighallgattunk az erdőben. A cél a Kemencés fogadó volt, ahol finom húslevest és rizseshúst ettünk.

A csütörtöki napon az egyik segítő összeállított egy vetélkedőt, ami 8 feladatból állt. A 8 csapat először is megrajzolta saját menetlevelét, azután pedig elindult az első feladatához. Az összes csapat végigment mindegyik feladaton. Szerintem mindegyik feladat nagyon jó volt, de azért nem voltak nagyon könnyűek.

Péntek volt az utolsó napja a hittantábornak. Elbúcsúztunk a nyolcadikosoktól, de tudtuk, hogy az IFI táborban is jó helyük lesz. A hetet kenyérlángosozással zártuk, ahol sokféle feltétből tudtunk választani.

Egy hét alatt nagyon sok élménnyel gazdagodhattunk, sok új barátot szerezhattunk és őszintén beszélgethattunk mindenkiel. Jó volt látni, hogy ennyire összetartó a közösség és mindenki ilyen kedves. Köszönöm mind a 14 segítőnek és minden táborozónak, akik ott voltak a táborban.

Becker Kata

Legyen vagy ne legyen?

Gondolatok a kiskehely bevezetése kapcsán

Kicsit több, mint egy évtizeddel ezelőtt, 2009-ben, amikor a H1N1 vírus megjelent, akkor több gyülekezet megkezdte a kiskelyhek használatát. Egyházközségeink többsége akkor úgy döntött, hogy nem tér át a közös kelyhek használatáról az egyéni kelyhek használatára. Az idei esztendő azonban komoly változásokat hozott ezen a téren is. Amikor a COVID19 vírus felütötte a fejét, és megjelentek a szabályozások, akkor azok egyértelműen tiltották gyülekezeteinkben a közös kehely használatát. Ezt a tiltást zsinatunk mind a mai napig nem oldotta fel, így két választási lehetőség maradt egyházközségeink előtt. Az egyik, hogy alkalmazkodnak a helyzethez, és kisméretű kelyhekkel osztják az úrvacsorát, a másik pedig, hogy addig nem élnek közösségi alkalmon ezzel a sákramentummal, amíg a veszély el nem múlik.

Presbitériumunk ezzel a kérdéssel a járvány első hullámának lecsendesedését követően, június 24-én foglalkozott először. Akkor rövid vita után úgy határozott egyházközségünk vezető testülete, hogy a kialakult helyzetre tekintettel a közös kelyheket ezt követően mellőzzük, és ettől kezdve az úrvacsorák alkalmával kizárólag egyéni kelyheket használunk. A megfontolás legfontosabb eleme az volt, hogy nem tudhatjuk ennek a vírusnak az ellenszerét mikorra sikerül megtalálni, ráadásul kiszámíthatatlan, hogy mikor kerül sor a 11 évvel ezelőttihez és a mostanihoz hasonló világméretű járványra. Éppen ezért nem ideiglenes megoldásban gondolkodott presbitériumunk, mint évekkel ezelőtt, amikor a kiskelyheket próbaképpen bevezette a tóvárosi imaházban, hanem végleges döntést hozott ebben a kérdésben. Majd a határozat gyakorlatba ültetésének feladatát rábízta egy bizottságra, amely mérlegelte, hogy milyen szempontoknak kell megfelelni annak az úrvacsorai edénynek, amelyet a tatai református gyülekezetben használni szeretnénk.

Az alapelvek közül az egyik legfontosabb az volt, hogy a kiskehely legyen méltó az istentisztelet szentségéhez, és ne lehessen összetéveszteni semmilyen más pohárral. Ezzel minden olyan jellegű megoldástól elhatárolta magát a bizottság, amely szimpla alkoholos (pálinkás) poharak beszerzését megfelelőnek találta volna.

A másik szintén fontos alapelv a tartósság volt. Célként azt tűztük ki magunk elé, hogy ha lehet, akkor 100 éven keresztül a kiskelyhek használhatóak legyenek komolyabb károsodás nélkül. Hogyha a korábbi évszázadok reformátussága tudott áldozni olyan úrvacsorai edényekre, amelyeket több évszázada használunk, akkor nekünk is ilyen formában kell előkészítenünk a beszerzést. A tartósság alapelveinek megfelelően tehát kizártunk minden olyan anyagot, amely törekeny, legyen szó üvegről, vagy kerámiáról. Ezeket a kelyheket ugyanis tálcákon vinnénk az egyik épületből a templomba, így akár egy kis botlás is megtizedelné a törekeny készletet. Figyelembe vettük annak a lehetőségét is, hogy ezüstből készüljenek ezek a kiskelyhek, ám a költség olyan magas lett volna, hogy ezt a lehetőséget kizártuk. Szóba jöhetett volna a rézlemezről készült kiskehely ezüst, vagy arany bevonattal, ám olyan gyülekezetektől, akik már ilyen kiskelyhet használnak, azt az információt kaptuk, hogy rendszeres használat mellett az ezüstözés néhány éven belül megkarcolódik, lekopik, és szükséges új bevonat elkészítése. Ez néhány évtizeden belül megsokszorozta volna a bekerülési költséget, és idővel elérte volna a nemesfém kehely árát. Mindezek mérlegelése után olyan anyag jöhetett szóba, ami bevonatot nem tartalmaz, és alkalmas mégis arra, hogy bort beletöltve használhassuk azt.

Harmadik rendkívül fontos alapelv a fertőtlenítés lehetősége volt. Olyan anyag tehát ezen szempont alapján nem jöhetett szóba, amit nem lehet viszonylag magas hőfokon mosogatni, illetve nem bírja a fertőtlenítő szereket. Itt ismét szembesültünk az ezüsttel bevont rézlemez gyengeségével, ugyanis csak langyos vízzel lehetne mosogatni, ráadásul csak megfelelő szerrel, ami

azonban nem alkalmas a vírusok elpusztítására. Minden olyan anyagot ki kellett tehát zárunk, ami bármilyen bevonatot tartalmaz. Ezen megfontolások következtében az étkezési célra használható acél jöhetett egyedül szóba.

Miután bizottságunk ezt a kérdést körbejárta, azt is megvizsgálta, hogy melyik gyártási technológia a leginkább megfelelő? Itt már csak két lehetőség maradt. Az egyik a préselt lemezből készülő, a másik pedig a tömör anyagból esztergált kiskehely. Tekintve, hogy a préselt kelyhek olyan kialakításúak, hogy a talprészben megáll a víz, ami higiéniai szempontból aggályos, viszont az esztergált formában nem marad meg a mosogatás közben a víz, ezért a bizottság az étkezési acélból esztergált kiskelyhek legyártása mellett tette le voksát.

További mérlegelés tárgyát képezte az is, hogy a kehely milyen méretű legyen? Mindenképpen figyelembe

kellett vennünk, hogy a lelkésznek úgy kell tudnia megfogni, hogy a pohár részt ne érintse, hiszen ebben az esetben értelmét veszítené a kiskehely használata. Több méret kipróbálását követően a 75 milliméteres magasság mellett döntöttünk.

A megfontolások sorában pedig még sok további szempont volt. Célként tüztük ki, hogy legkésőbb október 25-én, az új borért való hálaadás és konfirmáció alkalmával használni tudjuk az újonnan elkészítendő kelyheket. Nem szeretttük volna, hogyha istentisztelet alatt mosogatni kell, ezért annyi darabot kellett megrendelni, hogy minden úrvacsoránál minden gyülekezeti tag saját kehelyből ihasson. Ennek megfelelően 430 darab beszerzését határoztuk meg, 350 darabot a templomi, 80 darabot a kistemplomi használatra számolva. Azt is fontosnak tartottuk, hogy ez a kiskehely legyen bármikor utánrendelhető, azaz ne igényeljen semmi olyan technológiát, ami kifejezetten egy gyártóhoz kötődik. Végül 10 különböző mintát vizsgáltunk meg, amelyek közül az eszteregált technológiával készülő kiskehely lett a „nyertes”. (Ennek a kiskehelynek a fényképét láthatjuk kétféle formában, egy másik kiskehely mellett, illetve a templomunkkal a háttérben)

Tudom, hogy vannak olyanok, akik idegenkednek az úrvacsorának ettől a formájától, mondván: ez megtöri az úrvacsora egységét. Valóban úgy tűnik, ám a Szentírásban az egy kehely nem szerepel kitételként, csupán az egy kenyér. Pál apostol az úrvacsorával kapcsolatban megfogalmazott eszmeifuttatásban leírta: „*Mivel a kenyér egy, mi is mindannyian egy test vagyunk, mert mindannyian az egy kenyérből részesedünk*”. (Első Korinthusi levél 10. rész 17. vers) Azonban ezt az igeverset sem úgy kell értenünk, hogy ha már két külön süttött kenyérről van szó, akkor az nem megfelelő úrvacsora, hanem úgy, hogy az egy mennyei kenyérből, vagyis Jézus Krisztusból nyerünk részesedést mindannyian. Azt, hogy a gyülekezetnek Krisztuson kívül bármilyen más látható egységre (egyben süttött kenyér, egy közös kehely) szüksége lenne, sem a Szentírás, sem a Heidelbergi Káté, sem a II. Helvét Hitvallás nem írja. Ennek következtében a kiskehely használata semmiben sem különbözik a 2-4 nagy méretű kehely használatától. Tatai úrvacsorai gyakorlatunk tehát csak annyiban változik, hogy az eddigi 2 vagy 4 külön kehely helyett a legnagyobb ünnepeken 80 és 350 külön kehely kerül az úrasztalára.

A kérdés még nyilvánvalóan ezek után is felmerülhet, hogy miként tudjuk kizárni az úrvacsorában a fertőzésátadás veszélyét? Azt természetesen vesszük, hogyha valakinek bármilyen tünete van

(folyik az orra, köhög, fáj a torka), nem jön közösségbe. Emellett fontos alapelv, hogy minden belépő kezét fertőtlenítsük. Ezzel a belépők kezének vírusmentességét biztosítjuk. A lelkészek az úrvacsorát megelőzően ismét fertőtleníti kezüket, majd így nyúlnak a kiskelyhekhez, és így osztják ki a kenyeret. Az eddig megszokott rendtől eltérően a kenyeret a hívek nem elveszik, hanem a lelkész a gyülekezeti tagok kinyújtott tenyerébe helyezi azt. A kiskelyheket pedig nem egy kézzel, hanem két kézzel veszik el a hívek, hogy ez is jelezze, nem a kehely méretén, hanem a lélek belső előkészülésén, és a mozdulat méltóságán múlik, hogy miként élünk az úrvacsorával.

Ahhoz, hogy egyházközségünk a kelyheket meg tudja vásárolni, szükségünk van gyülekezeti tagjaink adományaira is.

Ezeket a kiskelyheket nem csupán magunknak vásároljuk meg, hanem az utánunk jövő generációknak, az utánunk Tatára érkező gyülekezeti tagoknak is. Hogyha 100 esztendő használatra számolunk, akkor a gyermekeinknek, unokáinknak, dédunokáinknak, ükunokáinknak, illetve a mostani gimnazistáknak, általános iskolásoknak, óvodásoknak, sőt azoknak biztosítjuk ezt az úrvacsorai lehetőséget, akik még meg sem születtek. Ha pedig a kehely 6350 Forintos árát elosztjuk százal, akkor éves szinten 63 Forint 50 fillérbe kerül egy ilyen kehely, napi szinten pedig 17 fillérbe.

Szeretettel kérjük, hogy aki teheti, saját magának és családjának jelképesen vásárolja meg ezt a kelyhet, aki teheti, esetleg még a családja szükségleténél több darabra is adakozzon. Ha mindenki nem is tud egy-egy teljes kelyhet jelképesen megvásárolni, akkor kisebb adományokkal is támogathatja ezt az ügyet. Az adományok befizetésére a kistemplomban és a templomban erre a célra készített adománygyűjtő íven, valamint banki átutalással (az egyházközség bankszámlaszámai: Tatai Református Egyházközség, 11600006-00000000-04348612 Erste Bank, 11740047-20132675 OTP Bank) van lehetőség. Kérjük, hogy ebben az esetben a közlemény rovatba írják be a kiskehely szót.

Azzal a mondattal zárom gondolataimat, amit presbitériumunk augusztus 30-i határozatában is megfogalmazott: „Hisszük, hogy ez a lépésünk több évtizedre szól, így nem csupán magunk számára, hanem az eljövendő gyülekezeti tagok számára is biztosítjuk az egészségügyi szempontból biztonságos úrvacsorázást”. Tesszük ezt Isten dicsőségére és Anyaszentegyházunk javára!

Dr. Szabó Előd
lelkipásztor

Színházi előadás a legkisebbeknek

„A sűrű figyelem csendje az a csoda, amivel csak csecsemőszínházi előadáson találkozhat a művész.”

(Roberto Frabetti)

Kiss Péterné Gitta vagyok, a Tatai Református Családi Bölcsőde Hálózat, Kiskenderke Családi Bölcsőde kisgyermeknevelője. A csecsemőszínházat szeretném bemutatni, ahová színházlátogatást terveztem a csoportommal. Írásomban szeretnék rávilágítani az aprók színházának szerepére, amely egy nagyszerű lehetőséget nyújt a bölcsődés korosztályú kisgyermek művészeti nevelésében.

A csecsemőszínházak olyan üzeneteket közvetítenek, amivel a kisgyermek személyiségfejlődése, szülő-gyermek kapcsolata megerősödhet. A jelen világunkban elengedhetetlen, hogy olyan értékeket mutassunk meg a gyermekeknek, mint a segítőkészség, figyelmesség, az empátia, a barátság, a szeretet. Amikor ezeket a kisgyermeknek szóló előadásokat tanulmányoztam, ezek az értékek köszöntek rám.

Hozzám nagyon közel áll a bábok és a gyermekek világa. Meg vagyok győződve arról, hogy a bábok segítenek a lélek gyógyulásában.

A jelenlegi munkahelyemen, a Tatai Református Családi Bölcsődében, a gyermekek hétköznapijait saját magam által készített bábokkal, mondókázással, énekléssel, táncsal, meséléssel derűs légkörben igyekszem érdekessé tenni, de a bábokat szívesen használok játékos formában a kisgyermek kompetenciakészítésének támogatására is. Azaz a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák erősítésére. Biztosítani szeretném annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya.

A kisgyermekben élő természetes kíváncsiságra alapozva fogalmazódott meg bennem az, hogy szívesen bemutatnám a gyermekeknek és szüleiknek ezt az új műfajt, a csecsemőszínházat. Szeretnék mindenképpen egy olyan élményt nyújtani, ami elindíthatja a családokat a színházi események keresése felé.

De vajon szükség van-e a 3 éves kor alatti gyermekeknek ilyen művészeti élményekre?

Szeretném bemutatni, hogy a legkisebbeknek szóló színházi előadás mitől olyan varázslatos, mitől minőségi időtöltés, miért nem kell attól félni, hogy túl sok ingert kap a kisgyermek, ami károsan hat személyiségére.

A program szervezése közben azzal szembesültem, hogy kevesen, inkább a nagyvárosokban élők hallottak a csecsemőszínházi előadásokról.

Kevesen látogatnak el családi programként egy-egy a korosztálynak megfelelő bábelőadásra. Úgy gondolják a szülők, elég, ha először az óvodában találkoznak a gyermekeik a bábokkal vagy az utazó bábszínházzal.

Időszerű tehát megismerni a csöppségek színházát, mert azon felül, hogy örömforrás, a személyiségfejlesztés hatásos eszköze, boldog, derűs, kiegyensúlyozott gyermekkor megteremtésére ad lehetőséget. Cél a szeretet és az igényesség magjának elültetése a bábművészet, a színházba járás felé.

Miben más a csecsemőszínház a nagyobbaknak ajánlott bábszínháztól?

Az öt megtekintett csecsemőszínházi előadás tapasztalatainak összegeztem:

Az előadásokra jellemző, hogy:

– A néző nem mesejátékot fog látni és nem egy nagy ívű történetet. Hanem olyan műsor tárul elé, amely kisebb elemekből áll. A színészek az elemeket, ismerős énekekkel, mondókákkal, mozgással, bábok vagy kellékek mozgásával fűzik össze és így lesz kerek egész történet.

– Családias nézőtér fogadja a színházlátogatót. Ezt a kifejezést is lehet olvasni: szobaszínház. És valóban a színházakban egy szobaméretű színházterem fogadja a nézőt. A barátságos környezet megteremtéséhez hozzájárulnak a harmonikus képzőművészeti elemek: a színek és természetes anyagok, a közel egy síkban kialakított nézőtér, a gyerekek által kedvelt színes ülőpárnák.

– Nyelvezete kedves, lassú ritmusú, felhasználja magyar kultúránk gazdag és értékes irodalmi, zenei anyagát.

– 20-30 percnyi figyelmet kér és utána izgalmas játékra invitál.

Színházlátogatás családokkal

„A csecsemő lelke "tisztá lap" - tabula rasa -, amire semmi nincs írva. Ezt a lapot a gyermek tapasztalatai írják tele - az, amit lát, hall és érez.”

(John Locke)

I. Tervezés

I.1. Az előadás kiválasztása

A tervezés első lépéseként ellenőriztem, hogy az előadás megfelel-e a gyermekek korosztályának. Az akkori bölcsődei csoportomba két és hároméves kisgyermek jött, tehát a csecsemőszínházi előadások épp nekik szóltak.

Második lépésben el kellett dönteni, melyik előadás legyen. A választás a Kolibri Színház „TODA - Csoda gyermeknyelven” című műsorára esett, amelyet 2005-ben mutattak be az országban elsőként.

I.2. Az utazás megtervezése

Az utazást megterveztem és személyes hangvételi levélben a szülőket tájékoztattam. Különös gondot fordítottam a pontosságra, a gyermekek biztonságára.

I.3 A Színházlátogatás megvalósulása

Az utazás előtt felkészítettem a gyermekeket az élmények befogadására. Ismertem az előadásban elhangzott énekeket és mondókákat. Ezeket napközben többször is dúdolgattam, énekeltem a gyerekeknek. Beszéltem az utazásról, a színészekről.

Elérkezett a nagy nap

Felszálltunk a vonatra, amely pontosan érkezett. A gyerekek a vártnál sokkal nyugodtabban utaztak és megtapasztalhatták a vonattal való közlekedést. Budapesten több metróval mentünk a színházig. A gyerekek csendben figyeltek, nem féltek. Szót fogadva, a szülők kezét el nem engedve lassan haladtunk a tömeggel.

Ahogy a színház, úgy a díszlet is bababarátságos volt. A színpadot és a hátsó falat narancssárga gézanyag takarta. A mennyezetről a színpadra damilos felfüggesztéssel fakockának tűnő nagy alakú, puha geometriai formák fűzére függött. A játékelemek a kék, piros, sárga ládából bújnak elő. A csoda akkor kezdődött,

mikor a színészek a geometriai formákat összekapcsolva újabb és újabb figurákat varázsoltak a szemünk elé.

Az előadás kezdetét az jelezte, hogy a nézőtér sarkában elhelyezkedett a zenész és gitárján a húrokba „csapott”, és a színpadra lépett a négy színész. A csoportunk egyik gyermeke félidőtájbán megkérdezte mikor lesz vége, de mire apukája válaszolt volna, már el is terelődött a figyelme, mert színre lépett a geometriai formákból a kék bohóc, aki a „Hóc, hóc, katona” kezdetű mondókaival szórakoztatta a gyermekeket.

Ahogy néztem az előadás alatt a kicsiket, valóban a sűrű csönd érzését élhettem át. A figyelem, és egy-egy gyermeknél a táti száj ismét mosolyt csal az arcomra. Volt olyan, aki szinte mozdulatlanul ült édesanyja ölében és volt olyan csöpp, akinek járt a keze, lába. Az eltérő, egyéni tulajdonságok ennél a korosztálynál, a színházi közegben még jobban megmutatkoztak. Akkor lepődtem meg, mikor egy kisfiú, olyan kétéves forma odasétált a színpad közelébe és az énekszóra olyan jó ritmusérzéssel rogyasztotta a lábait, hogy dicséretére vált volna még egy háromévesnek is. A szülő, feszült figyelemmel már ugrásra készen várta mikor kell közbe lépni. A színészeket nem zavarta meg a majdnem lábuknál álló, táncoló legényke. A kisfiú, ahogyan oda totyogott, úgy vissza is totyogott édesapjához. Micsoda kalandban volt része ennek az apróságnak!

A dalok, a mondókák jöttek és mentek és a rövidnek tűnő előadást a közös játék zárta. A színészek a nézőtér felé dobták a színes formákat, és arra kérték a gyerekeket jöjjenek, hozzák vissza a megfelelő színű dobozokba az elemeket. A színészek most már közös mondókázásba, éneklésbe hívták a gyerekeket és szüleiket. Mindezt nagyon közvetlen, barátságos módon tették. A biztatásra önfeledt játék kezdődött. Fújta a szél a fákat, eső is esett és a játék végén a színes dobozvonatba a gyerekek is beülhettek.

Az előadás úgy zajlott, ahogy reméltük, sőt jobban, láthatóan mindenkinek tetszett. Igen, a szülőknek is. Egy gyerek sem sírt és nem kellett kimenni senkinek. A gyermek életkori sajátosságaihoz illő dallamvilág, felelősséggel kiválasztott és nagyon igényesen alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok a kisgyermekek figyelmét felkeltették és fejlesztették. A szép emlékek a gyerekekben megmaradnak és a további játszást biztosítják majd.

„Mi felnőtként csak abban bízhatunk, hogy majd a mai csecsemők lesznek azok, akik sikerrel veszik fel a harcot a globális felmelegedéssel, a vírusokkal szemben, legyőzik az éhezést, az emberek közti intoleranciát. Fontos, hogy a művészet eszközeivel egy barátságos világba invitáljuk a gyermekeket, mely felnőtt életük során is összekapcsolja őket embertársaikkal. Vonzó világot kell teremtenünk a színházban is, ami megedzi őket, erősíti önbizalmukat, segíti pozitív énképük kialakulását.” (Novák János, a TODA-Csoda gyermeknyelven előadás megálmodója.)

Kiss Péterné Gitta

Alsós hittanosok tábora 2020

Istennek hála, az idei évben is megtarthattuk nyári alsós hittanos táborunkat, mely áldásokkal teli volt a gyermekek és a segítők számára egyaránt.

A napjaink szervezeten teltek. Minden reggel közös reggelivel indítottuk a napot, ami után hétfőn ellátogatott hozzánk Dr. Cseh Tamás háziorvos, gyülekezetünk presbitere, és megtanította a tábor résztvevőit a helyes, alapos kézmosásra. Ezt követően a templomban hallgattuk meg az aznapi áhítatot lelkipásztorainktól, Nagy Krisztina és Papp László tolmácsolásában. Ezt követte egy Bibliai történet, mely valamilyen módon előadásra került az aznapi témával kapcsolatban. Ezeket a történeteket Nagy Krisztina lelkipásztorunk, Retkesné Kiss Mónika református óvodavezető és Papp László lelkipásztor tartották a gyermekek számára.

Ezen a héten minden nap arról tanulhattunk, milyen módon dicsérhetjük Istent. Hétfőn a kéz, kedden a láb, szerdán a száj és pénteken a szív volt a téma. Ezekhez kapcsolódtak a csoportfoglalkozások is, melyek a történetmondás után következtek. A gyermekek kisebb csoportokra lettek osztva, ahol nem csak az adott témáról beszélgethettek a csoportok vezetőivel, hanem különböző játékok, foglalkozások is színesítették az alkalmakat. Csoportvezetőként szolgált Nágelné Csere Ágnes és Hörömpöliné Borsó Ildikó is. Minden csoportban volt ifis segítő is, akik lelkesen segítettek a vezetők munkáját. A konyhai munkálatokat Gábrriel Dorte vezette, akivel szintén ifis segítők szolgáltak együtt. Ebéd után a délutánjaink közös és csoportos tevékenységekkel teltek: kézművességgel, sporttal, közös játékkal és uszonnázással. A kézműves foglalkozások különlegessége volt, hogy az adott témához kapcsolódtak, mint például kézzel, lábbal és szájjal festés, készítettek a gyermekek zsugorpapírból kéz alakú kulcstartókat és pénteken szív alakú dolgokat, mint például dísz szívekből, melyen a héten tanult aranymondások is szerepeltek.

A csütörtöki nap kirándulással telt. Rendőrautó kíséretével elbicikliztünk a tópartra a Fazekas utcán át, majd innen a bicikli úton Vértesszőlőre, ahol megnéztük Samut és sétáltunk a múzeum területén. Tanultunk ősemberről, őskorról és arról, mit és hogyan készítettek akkoriban. Ezt követően a közeli focipályán telepedtünk le, ahol virslit süttünk és elfogyasztottuk az aznapi ebédre szánt pizzákat is. Az ebédet várva a gyermekek labdázhattak, szaladgálhattak a pályán, sőt volt olyan is, aki Kriszti nénivel énekelte a táborra összeválogatott dalokat. Hazafelé vezető utunkon megálltunk pihenni az Építők Parkjában is 2 gombóc fagyalatra, és ezzel a kirándulásunk a templomnál véget is ért.

Azt gondolom, élményekben gazdag hét volt ez mindannyiunknak. A tisztaságra a megszokottnál is jobban figyeltünk. Voltak szülők, akik segítettek a nap végi takarításban és a tábor zárását követő takarításban is, köszönet nekik érte. Hálás vagyok, hogy ennyien szolgáltunk együtt nem csak ezen a héten, de az előkészületektől fogva.

Soli Deo Gloria! Egyedül Istené a dicsőség!

Retkes Anett

Győz végeredményben a jóság és szeretet örök forrása a Krisztus...

(Trianon 100 margójára)

100 évvel ezelőtt, 1920. június 4-én írták alá a győztes hatalmak Magyarországgal a Trianoni Békeszerződést. Már az akkori közvélemény sem értette, hogy miként történhetett ez meg, és azóta több nemzedék érezte ennek súlyát, csapását, mélységét. Minden további nélkül mondhatom, hogy ez a békediktátum, amely választási lehetőséget nem hagyva csonkította meg hazánkat, olyan mély nyomot hagyott bennünk, magyarokban, amit méltán nevezhetünk traumának.

100 éve munkál bennünk mindez fájdalmat, dühöt, elkeseredést, értetlenséget, sőt gyakran érthetetlen gyűlöletet. Ez pedig nem csupán magyarságunkra nézve igaz, hanem a környező országok, a területi nyertesek népességére is. Trianon megalapozta a román-magyar, szlovák-magyar, szerb-magyar ellentétet, amely egy-egy sporteseményen, ünnephez közeli megemlékezésen, apró nemzetiségi atrocitáson, érthetetlen törvényeken keresztül még mind a mai napig megjelenik. Trianon nem csupán egy békeszerződés, hanem népek életét évtizedekre, de most már látjuk, hogy évszázadokra meghatározó esemény. Az érzések mintha nem változnának, és az a szerződés, ami békét hivatott volna létrehozni, megalkotta a határokon túl ívelő ellenérzést, a magyarság körében pedig a határokon túlívelő szolidaritást és összetartozást.

1920-ban az aláírást megelőzően és azt követően a Dunántúli Református Egyházkerület egyházmegyei és egyházkerületi testületei mindenütt gyűléseket tartottak. Ezeken a gyűléseken természetes módon foglalkoztak azzal a kérdéssel, hogy mit éreznek, mit gondolnak országunk feldarabolásáról, és az egyházkerület veszteségeiről. Ausztriához csatolták Felsőőrt és a környező településeket, a Szerb-Horvát-Szlavón Királysághoz az őrségi egyházmegye egy leányegyházát és négy fiókegyházát, Csehszlovákiához 79 anyaegyházközséget és a hozzá tartozó településeket. Ez azt jelenti, hogy összesen 80 anyaegyházközséget, és mintegy 25 missziói és leányegyházközséget csatoltak el egyházkerületünkől. A határon túlra kényszerített dunántúli reformátusok száma elérte a 80.000 főt, a teljes egyházkerület reformátusságának egyharmadát. Ezen túl egészen 1921 augusztusáig szerb megszállás alatt volt a belsősomogyi egyházmegye egy része. Ezt a veszteséget, ami óriási érzelmi vihart és gyászt okozott, nem tudta megfelelően feldolgozni református egyházunk sem. Az egész egyházkerület mélyen megrendült az események súlya alatt, és olyan lelki következményeket láthatunk, amelyek véleményem szerint mind a mai napig hatással vannak dunántúli reformátusságunk lelkiségére.

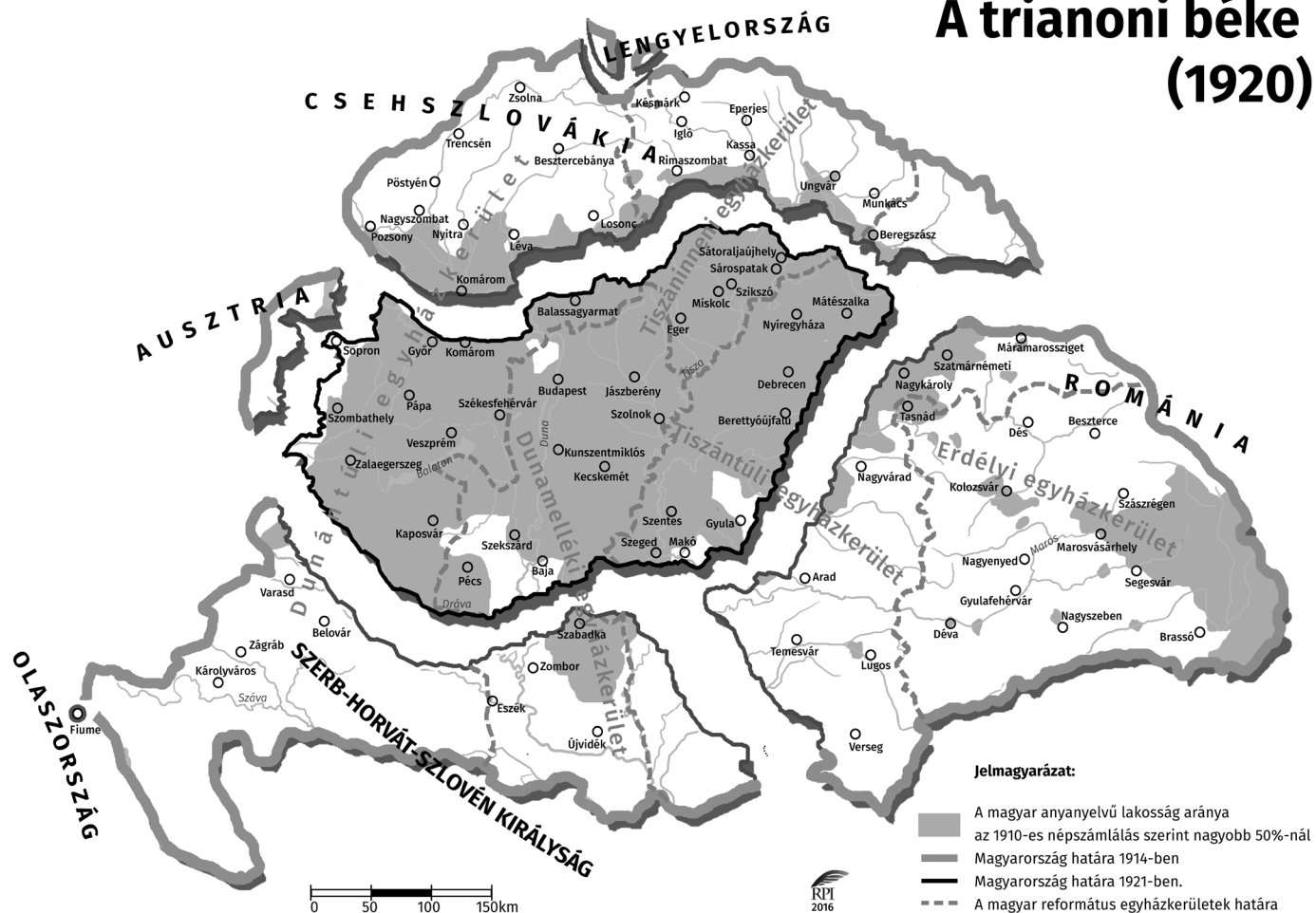
A legtöbb ekkor keletkezett esperesi jelentés inkább azt vette észre és azt emelte ki, hogy mennyi minden tönkrement, és mennyi veszteség érte az országot, az egyházat, a gyülekezeteket. Voltak azonban olyan vidékek, ahol az esperesi jelentés szerint a körülményekhez képest minden a legnagyobb rendben volt. Németh István püspök jelentésében elmondta, hogy „a meg nem szállott területekről érkezett jelentésekből nagyon változatos színezetű helyzetkép alkotható s nem mondhatom, hogy e képen a sötét szín az uralkodó, mert vannak vidékek, ahol az esperesi jelentés szerint a háború előtti állapot teljesen visszatért s a

hívek vallásos buzgósága a templomok látogatásában, az úrvacsorával való élésben és adakozásban lélekemelő módon nyilatkozik”.

Ezeknek a pozitív hangoknak a sorában kell megemlíteni a Tatai Református Egyházmegye esperesének a gondolatait is, aki a magyarság életének megújulási lehetőségét a Krisztushoz való visszatérésben látta. Hiába történt a tragédia, „kezünkben vannak az eszközök, amelyekkel jó Istenünk támogatásával beteg társadalmunk állapotán segíteni tudunk. (...) A sötét mélységből nincsen más kivezető út, csak a mi Urunk Jézus Krisztus felé s csak a mi református egyházunk felvirágoztatásán keresztül”. Ez a hang mindenképpen üdítő hang volt a sok keserűség, fájdalom, és emberi szinten gondolkodó megszólalás között. A jegyzőkönyvekben, püspöki és esperesi jelentésekben, újságcikkekben hiába keresnénk utalást másutt Jézus Krisztus nevére. Istennek legyen hála, hogy voltak akkor is olyan lelki szolgák, akik nem tévesztették el a célt, hanem tudták, hogy a református egyháznak sem lehet semmilyen más alapja, csak aki vettettet, a Jézus Krisztus.

Az I. világháború kapcsán, a békediktátumhoz kapcsolódóan egyházi oldalról joggal várhatjuk azt, hogy megjelent a bűnbánat hangja. Érdekes módon ez sokkal kisebb mértékben valósult meg, mint ahogyan azt talán várnánk. Egy olyan eseményt követően, ahol egyértelműen sokféle emberiség és Isten ellen való vétkek előjött, ahol ártatlanokat gyilkoltak, ahol olyan vegyi fegyvereket vetettek be, ami iszonyatos kínokkal és fájdalmakkal ölt meg másokat, ahol egy idő után már nem számított semmi, csak a végső győzelem, ott joggal várhatnánk egyházi szinten a bűnbánatot. Úgy, ahogyan megjelent a XVI. századi török harcok során, úgy, ahogyan megjelent a II. világháborút követően. Ez azonban a dunántúli kerületi és megyei jegyzőkönyveket lapozgatva szinte teljesen elmaradt. Hiába ismerték többen az egyházkerület korábbi főgondnokának, gróf Tisza Istvánnak a szavait: „Népeket, nemzeteket nem mindig az ellenség fegyvere tesz semmivé, pusztít el, hanem rendszerint a saját bűnük...”, ennek ellenére csak egyetlen próbálkozásai voltak az Isten előtti bűnbánatnak. Legkomolyabb formában a belsősomogyi egyházmegyében jutott érvényre a bűnvallás. „A hosszas háború, a forradalmak zavaros hullámai úgy a hit-, mint az erkölcsi élet terén romboló hatást gyakoroltak. Az istentiszteletek látogatói megfogytak, az áldozatkészség megcsappant, a vadházasságok megszorodtak, az úrnapja hétköznappá degradálódott, az anyagiak utáni hajsza tetőfokra hágott.” Ezen kívül csupán egyetlen apró jelzés mutatja, hogy 1920 után a dunántúli egyházkerületben ez a felismerés jelen volt. Az őrségi egyházmegye közgyűlésén az esperesi jelentésben hangzott el, hogy „megcsonkított magyar hazánk fennmaradásának és a régi határok visszaszerzésének alapfeltétele az, hogy népünknek a szomorú viszonyok által megzavart és mondhatjuk önző gondolkozása, az evangélium erejével megtisztítsák, érdeklődése az önzés szűk köréből a haza- és emberszeretet, a jóság, igazság útjára irányítsák.” Évszázados távlatból, Krisztus, az egyház és a haza iránti szeretetből megfogalmazhatom, hogy a hiányos bűnvallás juttatta el mind egyházunkat, mind a magyarokat ahhoz az érzéshez, hogy a határok visszaállítását emberektől kell várni és elfogadni, és nem Istentől. Pedig a

A trianoni béke (1920)

történelem Ura előtt megálló, és bűnbánatot gyakorló egyház és társadalom a bűnbocsánattal együtt mindig megkapta a helyreállítást is, politikai, társadalmi értelemben egyaránt.

Néhány rövid mondat foglalkozott azzal is ezekben az egyházi megnyilvánulásokban, hogy mi lehet a megoldás az egyház és a Dunántúli Református Egyházkerület számára. Mindegyik megfogalmazás olyan, amely nem csupán 1920-at követően volt fontos, hanem mind a mai napig aktuális. Az egyik ilyen előretekintés megfogalmazta, hogy az egyház mindaddig nem tud igazán független módon dolgozni, evangéliumot hirdetni, a szeretetszolgálatot gyakorolni, amíg külső források bevonására van ehhez szükség. Éppen ezért 1920-at követően ez az igény is megfogalmazásra került a tatai egyházmegye közgyűlésén. „*Mi magunk pedig iparkodjunk mindjobban a magunk lábán járni s ne tekintsük eldorádónak azt az állapotot, amíg az egyházunk existenciális feltételei teljesen idegen forrásokból nyer kielégítést*”. A másik fontos alapvetés az volt, hogy az egyházi életben fókuszáljanak arra az egyetlen fontos és lényeges kérdésre, hogy a külső építkezés helyett a belső lelki építkezésre, a megújulásra figyeljenek. „*Fontos és elsődrendű kötelességünk, hogy a légvár építés szórakoztató, de alapjában véve igen kevésbé értékes művelése helyett egyházi életünket először a maga régebbi medrébe kell visszasegítenünk*”. Ez a munka pedig nem megy langyosan, felületesen, hanem csak úgy, ha az egyházi szolgák is megújulnak. Csak akkor lesz az egyháznak jövője, hogyha az emberek életét megváltoztatja az üzenet, az evangélium, amit ott hallanak. „*Nem sablonos igehirdetők, de a szó igazi értelmében apostolokra lesz szükség, hogy a gyülekezetekben az építés, az alkotó munka, az erkölcsök nemesítése újból kezdetét vehesse*”. Az ilyen

típusú apostoloknak pedig bele kell állni a szolgálatba, nem szabad lankadni, hanem minden erejükkel egy irányba, Krisztus irányába nézve kell haladniuk. Ahogyan Czeglédy Sándor megfogalmazta: „*Az ország állapota egyenesen követelve kéri, hogy végre valahára jöjjenek azok az emberek, akik kezeiket az eke szarvára teszik és megkezdik az építés nagy és évszázadokra kiható fontosságú munkáját*”.

100 év távlatából azt hiszem, meg tudjuk állapítani azt a kettősséget, ami a dunántúli egyházkerület életére jellemző volt. Megjelentek a kitartó és hűséges szolgák, akik erejüket nem kímélve hirdették az evangéliumot akkor is, amikor nehéz volt, akkor is, amikor emiatt nem csak ők, hanem gyermekeik és családtagjaik is hátrátételt szenvedtek. Nagyon sok olyan gyülekezet van, amelyek nekik köszönhetik fennmaradásukat. Ugyanakkor látjuk a másik végletet is, a „légvárakat építő” elképzeléseket, amelyek nem csupán lelkészekben, de gyülekezeti tagokban is elő-előjöttek és elő-előjönnek. Ezt mutatják a hanyatló, és megszűnés előtt álló, vagy akár már meg is szűnt gyülekezetek, leányegyházak, szórványok. A szolgálatot azonban nem magunkért végezzük. Nem azért, hogy minket megdicsérjenek, hanem azért, hogy az egyetlen győztes ügyet képviseljük, a Krisztus ügyét. Ezt képviselték többen a Trianoni békét követően is, ezt képviselték többen az elmúlt egy évszázadban, és ezt képviseljük többen ma is. Tudjuk ugyanis azt az alapigazságot, amit Czeglédy Sándor 1920. augusztus 4-én, esperesi beiktatása alkalmával mondott el: „*Győzünk mi és győz végeredményben a jószág és szeretet örök forrása, a Krisztus*”.

A megoldást ez jelentette Trianont követően és ez jelenti ma is!

Dr. Szabó Előd lelkipásztor

Rendszeres gyülekezeti alkalmaink:

Gyülekezeti csoportok alkalmai:

NŐSZÖVETSÉGI ÖSSZEJÖVETEL:

Minden hónap első szerda du. 17.00

NŐI KÖR:

2020. november 13. 18.00

2020. december 11. 18.00

PRESBITERI BIBLIA ÓRA:

2020. november 25. 18.00

2020. december 16. 18.00

FÉRFIKÖR:

2020. november 19. 18.00

2020. december 17. 18.00

ÉNEKKARI PRÓBA:

Jelenlegi vírushelyzetben a próbák szünetelnek!

Bibliás alkalmak:

ISTENTISZTELET: MINDEN VASÁRNAP

9.00 ÓRAKOR TÓVÁROSON,

10.00 ÓRAKOR TATÁN.

A vasárnapi 10 órás istentisztelettel párhuzamosan gyermekmegőrzés és gyermek-istentisztelet is van a hitoktató teremben.

Istentisztelet csütörtökön délelőtt mindkét idősok otthonában, délután a kórházban.

VASÁRNAPI IMAÓRA

18.00 órától a Tóvárosi református kistemplomban.

Hivatali nyitva tartás

Hétfőn és pénteken 9-12 óra között, szerdán pedig 14-17 óra között várjuk Kedves Testvéreinket! Természetesen a korábbi évtizedek szokásának megfelelően valamennyi gyülekezeti alkalomhoz kapcsolódóan lehetőség van a hivatali ügyintézésre is. A fogadási időn túl is állunk a gyülekezet tagjainak rendelkezésére, de kérjük ilyen esetekben az időpont egyeztetését. A hivatal 34/380-616-os, valamint 30/380-8496-os telefonszámán van lehetőség a személyes találkozás megbeszélésére.

TATAI-TÓVÁROSI HARANGSZÓ

A Tatai Református Egyházközség hivatalos lapja

Szerkesztette, felelős kiadó: *Dr. Szabó Előd*

Készült: a gyülekezet kiadásában.

Előkészítés: BCs Nyomtatás: *Sollers*

**A gyülekezet tagjaihoz
a presbiterek útján jut el a Harangszó.**

Itt vagyunk:

2890 Tata, Kocsi u. 15. Tel.: 34/380-616

E-mail: hivatal@reftata.hu

Gyülekezetünk honlapja: www.reftata.hu

A Tatai Református Gimnázium honlapja:
www.refi-tata.hu

Kenderke művészeti iskolánk honlapja:
www.kenderke.hu

Támogassa a Harangszó megjelenését!

Az újságot adományokból tartjuk fenn, és ingyen jut el gyülekezetünk valamennyi tagjához. Ha valaki anyagilag is segíteni tudja az újság megjelenését, annak neve, illetve cégének, vállalkozásának a neve megjelenhet az újság hátoldalán.

Várjuk a támogatók jelentkezését!

Köszönjük segítségüket!

A Harangszó megjelenését a Sollers Nyomda támogatja.

Forduljon hozzánk bizalommal!

Sollers Nyomdaipari Kft.

Tata, Komáromi u. 55.

Tel.: (34) 586-036

E-mail: sollers@t-online.hu

**Ofset-, digitális és tamponnyomtatás.
Minden, ami nyomdával kapcsolatos:**

Havilapok, könyvek, prospektusok,
naplók, szórólapok, plakátok,
ügyviteli nyomtatványok, névjegykártyák,
borítékok, ajándéktárgy emblémázás,
stancolás...